

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE AYDINLATMA ARAÇLARI

Dünyanın başlangıcından bu yana insanlar,ışık kaynağı olarak güneşi kullandı,hala da en etkili ve ücretsiz ışık kaynağı olarak kullanıyor.

Ateşin bulunuşundan sonra ise özellikle geceleri hem bir ısınma hem de aydınlatma kaynağı olarak ateş kullanıldı.

M.Ö. 4500 yıllarında topraktan yapılma ve içinde hayvansal yağ yakılabilen kandiller icat edildi

Mumun icadı M.Ö. 3000 yıllarına rastlar,yanıcı madde olarak yine hayvansal yağlar fitil olarak bitkisel lifler yada hayvan kılları kullanıldı

M.Ö. 1300 yıllarında bir ağaç sopa ucuna bağlanmış hayvan derisi ve bitki lifleriyle yanıcı madde olarak yine hayvan yağı kullanılarak meşaleler icad edildi.

Aydınlatma aracı sayılabilecek ilk buluş yine bir yağ lambasıydı (1780) ama bu kez yakıt olarak bitkisel yağlar ve lambanın yapımında ise metal bulunuyordu.

1784 yılında Aime Argand bu icadı geliştirip fitil çevresine camdan bir baca ekler ki bu rüzgarlı havalarda sönmeye engel olduğu gibi dışarıya daha çok ışık verir.

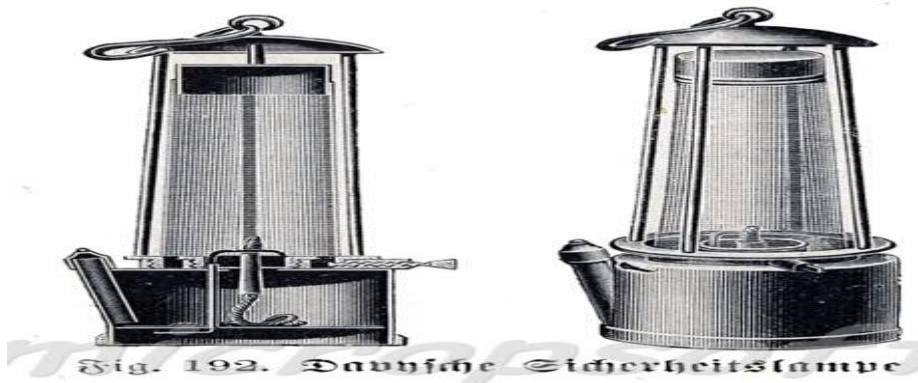

1792 yılında aynı zamanda buharlı motor tasarımlarıyla da uğraşan William Murdoch bazı yanıcı gazlarla yaptığı deneylerin sonucunda içinde gaz yanarak dışarıya ışık veren bir lamba yapmayı başarır.

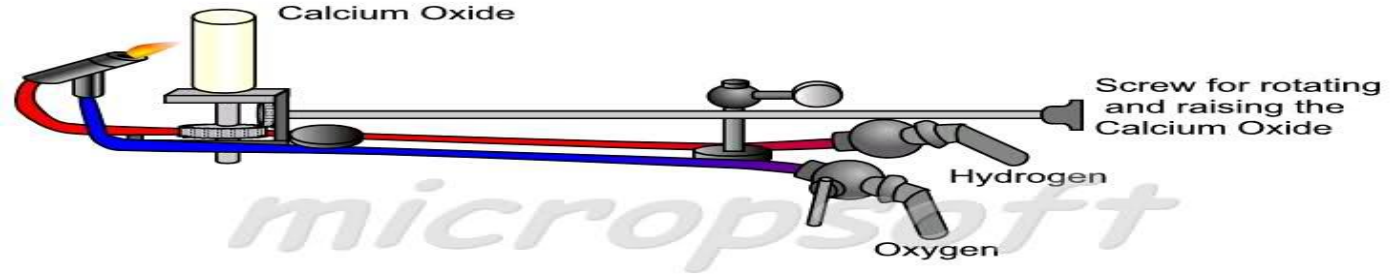
1802 yılında ise bir dökümhanenin etrafını gaz lambalarıyla aydınlatmayı başarır

yine aynı yıl yani 1802 yılında bu kez Humphry Davy bazı gazlar üzerinde yaptığı deneylerle gaz kütlesi içinden elektrik akımı geçirmek suretiyle bir aydınlatma aracı buldu

1805 yılına gelindiğinde ise artık, Philips, Lee's Cotton Mill ve Manchester gazlı ark lambalarıyla aydınlatılan fabrikalar olmuştu

Petrolün bulunmasından sonraki yıllarda yapılan çalışmalar sonucunda 1815 yıllarında adına Madenci Lambası denilen ve petrol yakarak aydınlatma sağlayan aydınlatma aracı icat edilmiştir

1825 yılında hidrojen ve oksijen yakılıp bir kalsiyum oksit parçası ısıtılarak etrafa ışık saçan bir düzenek oluşturulmuştur

1835 yılında James Bowman Lindsay tarafından başlatılan ve 1879 yılına kadar süren çalışmalar sonucunda nihayet Thomas Edison tarafından elektrik akımıyla aydınlık veren ilk kullanılabilir ampul icad edilmiştir

Halk arasında Gaz Lambası olarak bilinen bu aydınlatma aracının icadı ise ampulün icadından 5 yıl sonra yani 1840 yıllarına rastlar.Yakıt olarak (bizde gaz olarak bilinen) bir petrol ürünü kullanılır ve ışık seviyesi ayarlanabilir.

1867 yılında radyo-aktivite alanındaki çalışmalarıyla tanınan Antoine Henri Becquerel tarafından floresan lamba olarak tanımlanabilecek ilk aydınlatma aracı icat edildi

HAZIRLAYAN : EBRUKARAKOÇ SINIF:4/B
OKULU: YUSUF GÖKÇE ZAFER İ.Ö.O / BULDAN

FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ

IŞIK VE SES